

1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinde başkanlığını kağanın yaptığı kurultay adı verilen meclis vardı. Kurultayda savaş, barış, göç vb. önemli konular görüşülür, istişare edilir ve karara bağlanırdı. Devletin ileri gelenlerinin katıldığı kurultayda alınan kararlarda son söz kağana aitti.

Buna göre kurultay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Her ay düzenli olarak toplandığı
- B) Danışma meclisi niteliği taşıdığı
- C) Alınan kararların halkın onayına sunulduğu
- D) Kağanın eşi olan hatunun kurultaya başkanlık yaptığı

2. Siyasal gücün bir tek kişinin elinde bulunduğu ve o öldükten sonra yönetimin genellikle aile bireylerinden birine geçtiği yönetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monarşi
- B) Meşrutiyet
- C) Oligarşi
- D) Demokrasi

3. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinde devlet işleri kurultayda görüşülürdü. Kurultaya devletin ileri gelenleri katılırdı. Kağan kurultaya başkanlık yapardı. Kurultaylara hatun adlı kağan eşleri de katılırdı.

Verilen bilgiye göre;

- I. Kağanlığın babadan oğula geçtiği
- II. Hatunun devlet yönetiminde söz sahibi olduğu
- III. Kurultay temsilcilerinin halk tarafından seçildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

4. Toplumsal ve ekonomik durumu ne olursa olsun tüm vatandaşların eşit sayıldığı yönetim biçimine, demokrasi denir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 1. maddesinde "Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar." ifadesi yer alır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi demokrasiye ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne aykırı bir uygulamadır?

- A) Tarım işçiliği
- B) Emeklilik
- C) Kölelik
- D) Avcılık

5. Eski Türk devletlerinde Kağanlık, Türklere Tanrı tarafından verildiğine inanılan bir görevdi. Bu anlayış "Kut" olarak adlandırılmıştı. Bu anlayışta Kağan gücünü Tanrı'dan almaktaydı ve ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır düşüncesi hakimdi.

Buna göre eski Türk devletlerinde yönetim şekli için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ülkenin yönetiminde ülkede yaşayan herkes söz sahibidir.
- B) Ülkede din ve devlet işleri birbirinde ayrılmıştır.
- C) Kurultayda alınan kararlar ülkenin yönetiminde etkili olmuştur.
- D) Kağan ve ailesinin ülkenin sahibi olması yanında kutsal bir yönü vardır.

6. 1215 yılında kabul edilen Magna Carta Libertatum'a göre: "Özgür hiç kimse ülke kanunlarına göre yargılanmadan ve hüküm giymeden tutuklanmayacak, hapsedilmeyecek, mal ve mülkünden yoksun bırakılmayacak, sürgün edilmeyecek ve herhangi bir şekilde zarara uğratılmayacaktır."

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi doğru değildir?

- A) Kanun üstünlüğü benimsenmiştir.
- B) Kişi hakları gözetilmiştir.
- C) Demokrasi yolunda atılan önemli bir adımdır.
- D) Otoriter yönetim güçlendirilmiştir.

7. 1839'da kabul edilen Tanzimat**Fermanıyla;**

- Herkes kanun önünde eşit olacak, her gücün üstünde kanun gücünün olduğu kabul edilecektir.
- Hiç kimse yargılanmadan haksız yere idam edilmeyecektir.
- Herkes mal ve mülk sahibi olabilecek, isterse malını ve mülkünü satabilecek veya miras bırakabilecektir.

Buna göre Tanzimat Fermanı'nın getirdiği yenilikler demokrasinin;

I. eşitlik

II. hukukun üstünlüğü

III. seçme ve seçilme hakkı

ilkelerinden hangileri ile ilgili gelişmeleri kapsamaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

8.

- Padişah ilk kez kendi gücünün yanında kanun gücünü kabul etmiştir.
- Tüm vatandaşların can ve mal güvenliği hiç bir ayırım yapılmadan devletin güvencesi altında alınmıştır.
- Osmanlı topraklarında yaşayan tüm vatandaşların; din, dil, ırk ve mezhep farkı gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğu vurgulanmıştır.

Bu gelişmeleri Osmanlı Devleti verilenlerden hangisiyle gerçekleştirmiştir?

- A) Tanzimat Fermanı
B) Islahat Fermanı
C) Meşrutiyet
D) Sened-i İttifak

9. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda gerçekleşen gelişmelerinden hangisi halkın yönetime katılmasını sağlamıştır?

- A) Meşrutiyetin ilan edilmesi
B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
C) Divan'ın kaldırılarak nazırlıkların kurulması
D) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi

10. 1839' da ilan edilen Tanzimat Fermanı, herkesin yaşama, mülkiyet ve namus gibi kişisel haklarının korunmasını kanunla güvence altına almıştır.

Bu güvence, demokrasinin temel ilkelerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Eşitlik
B) Özgürlük
C) Çoğulculuk
D) Millî egemenlik

11. Devleti hakan yönetirdi. Devlet hanedanının ortak malıydı. Oğullar arasında hangisinin hanlık tahtına çıkacağını Tanrı takdir ederdi. Önemli meseleler kurultayda görüşülür, son sözü hakan söylerdi. Kurultay bir danışma meclisiydi.

Metinde yönetim şekli ile ilgili bilgi verilen Türk Devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye Cumhuriyeti
B) Osmanlı Devleti
C) Türkiye Selçuklu Devleti
D) Köktürk Devleti

12.

Kutadgu Bilig	"İster oğlum, akrabam ister yolcu, geçici misafir olsun benim için hepsi birdir; hüküm verirken hiçbirinde fark gözetmem."
Veda Hutbesi	"Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur."
Tanzimat Fermanı	"Herkes kanun önünde eşit olacak, her gücün üstünde kanun gücünün olduğu kabul edilecektir."

Verilen bilgilere göre Kutadgu Bilig, Veda Hutbesi ve Tanzimat Fermanı'nda vurgulanan ortak kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşitlik B) Özgürlük
C) Egemenlik D) Çoğulculuk

13. Demokratik bir ülkede vatandaşların herhangi bir kısıtlamaya veya zorlamaya bağlı olmaksızın düşüncelerini açıklayabilmeleri, demokrasinin hangi temel ilkesi ile ilgilidir?

- A) Millî egemenlik
- B) Çoğulculuk
- C) Özgürlük
- D) Eşitlik

14. Demokratik devletlerde insanlar başkalarının haklarına zarar vermeden istediklerini yapabilirler. Vatandaşlar, seçmiş olduğu cumhurbaşkanı ve milletvekilleri aracılığıyla egemenlik haklarını kullanırlar. Kanunlar önünde fakir-zengin, kadın-erkek aynı haklara sahiptir.

Verilen metinde demokrasinin;

- I. eşitlik
- II. özgürlük
- III. millî egemenlik

ilkelerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

15.

- I. Halkın egemenliğini bizzat ve doğrudan doğruya kullandığı demokrasi çeşididir.
- II. Temsilciler olmasına rağmen halkın alınan kararlarda etkili olmasıdır.
- III. Halkın, kendi seçtiği temsilciler tarafından idare edilmesidir.

Yukarıda verilenlerin ilgili olduğu demokrasi çeşidi seçeneklerden hangisidir?

I - II - III

- A) Temsili Doğrudan Yarı Doğrudan
- B) Yarı Doğrudan Temsili Doğrudan
- C) Doğrudan Yarı Doğrudan Temsili
- D) Temsili Yarı Doğrudan Doğrudan

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	A	B	C	D	D	B	A	A	A
11	12	13	14	15					
D	A	C	D	C					

İl MEM sorularından derlenmiştir...

Emeği geçen öğretmenlerimize sonsuz teşekkürler...

